

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4521/2023
21.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Јанићијевић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Доњи Милановац“, са седиштем у Доњем Милановцу, кога заступа пуномоћник Слободан Јонових, адвокат из ..., ради утврђења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1119/23 од 15.09.2023. године, у седници одржаној 21.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1119/23 од 15.09.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мајданпеку П1 12/21 од 08.12.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је код туженог засновао радни однос на неодређено време на пословима ... почев од 30.09.2020. године, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог бр. ../21 од 14.05.2021. године, којим се отказује уговор о раду бр. ../19 од 17.06.2019. године и обавезује тужени да тужиоца врати на рад, као неоснован. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 87.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1119/23 од 15.09.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 1820 и 10/23 – други закон), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду од 14.06.2018. године до 16.05.2021. године, по основу више уговора о обављању привремених и повремених послова, непрекидно обављао послове радног места ... код туженог. У наведеном периоду обављао је исту врсту послова систематизованих код туженог Правилником о систематизацији послова и то континуирано, са пуним радним временом, као запослени код туженог са пуним радним временом и уз исплату зараде.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца као неоснова, из разлога што је у назначеном периоду на снази био Закон о буџетском систему, којим је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места и који је *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за преображај радног односа.

Неосновани су наводи и разлози ревизије тужиоца којима се правноснажна пресуда побија због погрешне примене материјалног права.

Одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14 од 21.04.2014. године), прописано је да се уговор о раду може закључити на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање предодређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног јпосла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1), а послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу ког се радни однос, са истим запосленим, заснива на период који, са прекидима или без прекида, не може бити дужи од 24 месеца (став 2).

Пошто је тужени корисник јавних средстава, то се у односу на њега примењује и Закон о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09... 138/22). Законом о буџетском систему, чије су норме обавезујуће и за туженог, те Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему који је био у примени у време настанка спорног односа, као и каснијим изменама и допунама, чланом 27е став 34. прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Изузетно од става 34. овог члана радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства (члан 27е став 35). Укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних

средстава, не може бити већи од 10% од укупног броја запослених (члан 27е став 36.). Изузетно, у складу са ставом 36, број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основима код корисника јавних средстава, може бити веће од 10% укупног броја запослених уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 37.) Чланом 105. истог Закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, правилна је одлука другостепеног суда да се у конкретном случају не може применити Закон о раду, већ да се у конкретном случају имају применити одредбе Закона о буџетском систему којима се прописује забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, које су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду (члан 37. став 4. ЗОР) којима се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено време, а што произлази из члана 105. Закона о буџетском систему. У конкретном случају, од почетка рада тужиоца 14.06.2018. године, када је са туженим закључио уговор о раду, на снази је био цитирани Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему, којим је било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору, ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног органа Владе, па како из чињеничног утврђења не произлази постојање сагласности надлежног министарства за заснивање радног односа, правилно је другостепени суд закључио да није било услова да радни однос тужиоца на одређено време, по сили закона, прерасте у радни однос на неодређено време. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Правилно су судови одбили и захтев тужиоца за враћање на рад јер изостанак правноснажне судске одлуке којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, искључује и основаност захтева за његову реинтеграцију, применом члана 191. став 1. Закона о раду.

Наводи ревизије тужиоца који се непосредно или посредно односе на спроведени доказни поступак и оцену доказа, те упућују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање нису посебно размотрени будући да у смислу члана 407. став 2. ЗПП не представљају дозвољен ревизијски разлог. Истовремено не доводе у сумњу правилност пресуђења и примену материјалног права, садржаног у наведеним законским одредбама.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

С обзиром да је ревизија тужиоца одбијена, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, док трошкови састава одговора на ревизију не представљају трошкове који су били потребни ради вођења парнице, у смислу члана 153. и 154. ЗПП.

Из изложених разлога, на основу члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**